

JAARVERSLAG 2023
COMMISSIE INTERCOLLEGIALE TOETSING

1.	Inleiding.....	3
2.	Samenstelling van de commissie	3
2.1	Landelijke CIT	3
2.2	CIT Ter Apel	3
2.3	CIT Den Bosch	4
2.4	CIT Schiphol	4
2.5	CIT Zevenaar.....	4
3.	Werkwijze en activiteiten.....	5
3.1	Proces CIT	5
3.2	Toetsbevindingen	6
3.2.1	Criteria voor kwaliteitstoetsing.....	6
3.2.2	Dossieronderzoek 2023.....	7
3.3	Vergaderingen en cursussen.....	9
3.4	Kosten CIT	10
4	Contactgegevens	11

1. INLEIDING

Dit verslag geeft een overzicht van de activiteiten van de Commissie Intercollegiale Toetsing (hierna te noemen: 'CIT' of 'commissie') in de aanmeldcentra voor asielzoekers in 2023.

De intercollegiale toetsing door de CIT heeft tot doel de kwaliteit van de rechtshulp aan asielzoekers in ieder AC te waarborgen en te verbeteren, door middel van het waarborgen en verbeteren van de kwaliteit van individuele advocaten. Daartoe verricht de commissie voornamelijk dossieronderzoek en wonen de CIT-leden rechtbankzittingen bij van asieladvocaten.

In dit jaarverslag wordt nader ingegaan op de samenstelling van de CIT, de werkwijze en de activiteiten van de commissie in de verslagperiode.

2. SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIE

2.1 LANDELIJKE CIT

De commissie intercollegiale toetsing is landelijk georganiseerd en heeft vier regionale afdelingen, gekoppeld aan de vier aanmeldcentra (AC's) voor asielzoekers. De CIT is sinds vele jaren een onafhankelijke werkvorm 'van advocaten, voor advocaten, door advocaten' ten behoeve van de kwaliteitsborging van asieladvocaten. De CIT wordt gefaciliteerd door de afdeling Legal Aid van de Raad voor Rechtsbijstand (RvR). Daartoe draagt de RvR zorg voor secretariële ondersteuning van de CIT. Het secretariaat bestaat uit twee juridisch coördinatoren en een medewerker asiel. De RvR vergoedt tevens de werkzaamheden van de commissieleden. De CIT verricht haar inhoudelijke werkzaamheden onafhankelijk van de RvR.

Elke afdeling van de CIT bestaat uit zes leden met jarenlange ervaring in de asielpraktijk. Een afdeling kan tijdelijk uit minder leden bestaan, indien een commissielid zijn of haar lidmaatschap beëindigt of wanneer er onvoldoende kandidaten zijn om tot zes leden te komen. De zittingstermijn voor leden van de commissie is drie jaar. Een commissielid kan zich aansluitend twee keer verkiesbaar stellen voor een volgende periode van drie jaar. Elke CIT afdeling kiest uit haar leden een voorzitter. De vier voorzitters overleggen geregeld om ervaringen uit te wisselen, knelpunten te bespreken en zo nodig nadere afspraken te maken om de werkzaamheden van de afdelingen op elkaar af te stemmen.

De commissieleden die tijdens deze verslagperiode deel uitmaakten van de CIT staan hieronder per afdeling weergegeven.

2.2 CIT TER APEL

CIT Ter Apel bestond begin 2023 uit de volgende leden:

- mr. H.T. Gerbrandy (voorzitter)
- mr. H.J. Janse
- mr. W. Spijkstra
- mr. A. Szirmai
- mr. M.R. Verdoner
- mr. B.H. Werink

Medio 2023 verstreek van alle leden de zittingstermijn van drie jaar. Twee leden, mr. Spijkstra en mr. Szirmai, gaven te kennen zich niet voor een volgende termijn kandidaat te stellen. De overige vier leden wilden wel verder als CIT-lid en stelden zich herkiesbaar. In totaal stelden zich acht advocaten

kandidaat. Van hen werden de zittende leden mr. Gerbrandy, mr. Janse, mr. Verdoner en mr. Werink herkozen. Als nieuwe leden werden gekozen:

- mr. C.K.E.E. Fischer-Fuhler
- mr. F. van Dijk

2.3 CIT DEN BOSCH

CIT Den Bosch bestond in 2023 uit de volgende leden:

- mr. L.J. Meijering (voorzitter)
- mr. E. Weegenaar
- mr. I.M. Zuidhoek
- mr. F. Boone

Eind 2022 werd een oproep voor nieuwe kandidaten voor CIT Den Bosch gedaan, aangezien van twee van de vijf leden de zittingstermijn verstreek en zij deze niet wensten te verlengen. Er meldde zich één nieuwe kandidaat, mr. Boone, die in januari tot de CIT toetrad. Een herhaalde oproep medio 2023 leverde ook geen nieuwe kandidaten op. CIT Den Bosch bestond hierdoor gedurende 2023 uit vier leden.

2.4 CIT SCHIPHOL

CIT Schiphol bestond in 2023 uit de volgende leden:

- mr. S.J. Koolen (voorzitter)
- mr. J.A. Nijland
- mr. S.N. Ali
- mr. M.J.A. Rinkes
- mr. J.Th. A. Bos (tot september 2023)
- mr. F.M. Holwerda

Vanwege het verstrijken van de eerste zittingstermijn van mr. Koolen werd in februari 2023 een verkiezing aangekondigd. Naar aanleiding van de oproep tot kandidaatstelling voor de vacant komende plaats binnen de CIT Schiphol stelde alleen mr. Koolen zich herkiesbaar als kandidaat.

Conform artikel 9 onder I van het CIT statuut, kan een verkiezing uitblijven indien het aantal kandidaten niet hoger is dan het aantal vacatures en er binnen veertien dagen na bekendmaking van de kandida(a)t(en) niet door drie of meer advocaten (anoniem) bezwaar is gemaakt tegen de kandidaat of één van de kandidaten. Na het aflopen van de statutaire bezwaartermijn, trad mr. Koolen aan voor een tweede zittingstermijn.

Vanwege het vertrek van mr. Bos als lid van de CIT Schiphol ontstond in september 2023 opnieuw een vacature. Op de daaropvolgende oproep tot kandidaatstelling in oktober 2023 ontving de commissie geen reacties. De CIT besloot de werkzaamheden voorlopig voort te zetten met vijf commissieleden en bij de eerstvolgende verkiezing nogmaals een oproep te doen voor de vacante plek binnen CIT Schiphol.

2.5 CIT ZEVENAAR

De CIT Zevenaar bestond in 2023 uit de volgende leden:

- mr. L.J. Blijdorp (voorzitter)
- mr. C.T.W. van Dijk
- mr. E.A. Welling
- mr. K. Ross

Tussentijds is een oproep gedaan onder de AC-advocaten voor de twee vacante plekken die bij de vorige verkiezing nog niet opgevuld waren.¹ Daarop heeft de CIT geen reacties ontvangen. De CIT Zevenaar bleef de werkzaamheden in 2023 daarom verrichten in de huidige samenstelling van vier commissieleden.

3. WERKWIJZE EN ACTIVITEITEN

3.1 PROCES CIT

De intercollegiale toetsing door de CIT vond ook in 2023 hoofdzakelijk plaats door het steekproefsgewijs bijwonen van rechtbankzittingen in asielzaken. De CIT richt zich primair op zaken die in de Algemene Asielprocedure (AA-procedure) worden behandeld. Ook worden zittingen bijgewoond van zaken die zijn behandeld in de Verlengde Asielprocedure (VA), Dublinzaken, zaken van personen uit veilige landen van herkomst en herhaalde asielaanvragen. De CIT afdeling Schiphol toetst bovendien bewarings- of grensdetentiezaken, waarin (ook) asielaspecten aan de orde komen. Alle advocaten die op toevoegbasis rechtsbijstand verlenen in asielzaken zijn gelet op de inschrijvingsvoorwaarden van de RvR gehouden om medewerking te verlenen aan intercollegiale toetsing door de CIT.

De CIT-leden staan ingeroosterd om zittingen bij te wonen bij de rechtbanken vallend onder de betreffende afdeling. Het secretariaat van de CIT ontvangt conform afspraken met de rechtbanken wekelijks zittingslijsten van diverse verschillende gerechten. Daarop staan namen van advocaten die op een bepaalde dag zitting hebben. Het secretariaat houdt een overzicht bij welke advocaten al aan de beurt zijn geweest voor de toetsing door de CIT, opdat advocaten niet onevenredig vaak aan bod komen voor de steekproefsgewijze toetsing. Vervolgens stuurt het secretariaat de zittingslijst en een overzicht van te toetsen advocaten door aan het ingeroosterde CIT-lid. Voor de CIT-leden is bij ontvangst van de zittingslijst de inhoud van de zaak nog niet bekend. Voorafgaand aan de bijwoning van een zitting, vraagt het commissielid daarom de relevante processtukken op bij de advocaat om een gedegen beeld te krijgen van de zaak en deze in voorkomende gevallen voor te kunnen bespreken met de betreffende advocaat. Uitgangspunt bij de toetsing is het bijwonen van een zitting. Indien bijwoning agenda-technisch niet mogelijk blijkt, wordt in veel gevallen wel het dossier ter toetsing opgevraagd. Ook komt het voor dat een zaak die op de zittingslijst staat uiteindelijk niet op zitting wordt behandeld (vanwege intrekking, verdaging). Dan kan het commissielid ervoor kiezen de zaak op de stukken te beoordelen. Zittingslijsten en afgehandelde procesdossiers worden na toetsing vernietigd.

In principe is één commissielid aanwezig voor het bijwonen van de zitting en maakt zich daartoe bekend bij de rechtbank. Indien mogelijk spreekt het CIT-lid de advocaat wiens zitting wordt bijgewoond kort voorafgaand of na afloop van de zitting. In alle gevallen volgt een schriftelijk verslag met bevindingen² dat per mail wordt opgestuurd naar de getoetste advocaat. De verslagen met toetsbevindingen worden door het CIT secretariaat centraal opgeslagen en vijf jaar bewaard. De CIT streeft ernaar binnen enkele weken na het bijwonen van de zitting een schriftelijk verslag uit te brengen. Het getoetste dossier wordt daarmee afgesloten, tenzij de CIT in haar bevindingen aanleiding ziet voor verdere toetsing. De CIT hanteert als uitgangspunt dat een asieladvocaat niet vaker dan twee keer per kalenderjaar stukken aan de CIT hoeft te verstrekken voor deze toetsing, tenzij de CIT gemotiveerd aangeeft dat er redenen zijn voor extra toetsing.³ In de volgende paragraaf wordt beknopt ingegaan op de bevindingen van de CIT in het jaar 2023.

¹ Via een bericht in de wekelijkse nieuwsbrief aan alle AC-advocaten, de AC Signalering nr. 11, 2023.

² Zie paragraaf 3.2.1 van dit jaarverslag voor een nadere toelichting op de wijze van beoordelen en het terugkoppelen van bevindingen.

³ Zie artikel 5, CIT statuut.

3.2 TOETSBEVINDINGEN

Hieronder wordt eerst ingegaan op de wijze waarop de CIT de kwaliteit van rechtsbijstand in asielzaken beoordeelt. Vervolgens worden de bevindingen en aandachtspunten van de commissie in het jaar 2023 beschreven.

3.2.1 CRITERIA VOOR KWALITEITSTOETSING

De criteria voor de toetsing van kwaliteit zijn neergelegd in het statuut van de Commissie Intercollegiale Toetsing⁴: Bij het toetsen van de kwaliteit van individuele advocaten worden de minimumnormen zoals uiteengezet in de Best Practice Guide (BPG)⁵ voor asiel als uitgangspunt genomen. Daarnaast geldt voor de advocaten dat zij dienen te voldoen aan diverse criteria ten aanzien van kennis, vaardigheden en (gedrags)regels:

- Kennis van het recht, het beleid, de jurisprudentie en de actuele situatie in de landen van herkomst van de asielzoekers, voor zover relevant voor de behandeling van de asielaanvraag.
- Vaardigheden, waaronder: onderhandelingsvaardigheid; een positieve houding; effectief kunnen handelen; goed en effectief kunnen communiceren, zowel mondeling als schriftelijk, met zowel de asielzoeker als de IND, de rechter en andere partijen; op de hoogte zijn van en om kunnen gaan met het AC-proces (planning, logistiek, tolken) en de daarbinnen geldende (praktische) afspraken.
- Gedragsregels die gelden voor de advocatuur.

Als leidraad voor inhoudelijke toetsing hanteert de commissie sinds 2021 een uniform format. Door de concrete aspecten waar de CIT op let bij het verrichten van dossieronderzoek nader te duiden, beoogt de commissie de beoordeling en terugkoppeling van bevindingen meer te uniformeren.

Voor wat betreft de aanvraagfase, gehoren en voornemen, wordt bekeken of beide rapporten van gehoor met cliënt zijn besproken en correcties & aanvullingen daarop zijn ingediend. Bij de zienswijze bekijkt de CIT of de advocaat is ingegaan op alle relevante punten in het voornemen en - indien aan de orde - of ook is betoogd waarom het asielrelaas wel geloofwaardig is en wél moet leiden tot de conclusie dat sprake is van gegronde vrees voor vervolging dan wel dat subsidiaire bescherming nodig is. Ook bekijkt de commissie of er sprake is van bijzondere kwetsbaarheid van de cliënt in de procedure. Indien medische aspecten een rol spelen, kijkt de CIT of de onderliggende stukken van het medisch advies zijn opgevraagd door de advocaat.

Bij de beoordeling van de ingediende beroepsgronden beoordeelt de CIT of de advocaat is ingegaan op alle relevante punten van de beschikking en of het niet slechts een herhaling is van de zienswijze. Ook let de CIT op externe geloofwaardigheidsindicatoren: is er sprake van voldoende onderbouwing - voor zover mogelijk - met documenten, landeninformatie, (medische) rapporten? Voor wat betreft de juridische onderbouwing bekijkt de CIT of is verwezen naar de relevante regelgeving en jurisprudentie. Daarnaast let de CIT bij de beoordeling van een dossier op de lay-out en leesbaarheid van de ingediende stukken. Tot slot is de communicatie met cliënt en overige procespartijen een aspect dat in de toetsing kan worden meegenomen.

Bij het bijwonen van de rechtbankzitting let de commissie in ieder geval op de volgende aspecten: waren cliënt / tolk aanwezig op de zitting, was sprake van een helder betoog, reageerde de advocaat adequaat op vragen van de rechtbank c.q. het verweer van de IND, waren er nog bijzonderheden in het optreden van de rechter of van de IND en tot slot kijkt de CIT naar de algemene presentatie tijdens de zitting.

---

⁴ Het Statuut Commissie van Intercollegiale Toetsing is in 2022 geactualiseerd en aangenomen op de vergadering van AC advocaten. Zie artikel 4 ten aanzien van de criteria voor de toetsing van kwaliteit.

⁵ Zie: Best Practice Guide Asiel - Bij de hand in asielzaken - raadvoorrechtsbijstand.org. Deze versie dateert uit 2012. In 2023 is een start gemaakt met het actualiseren van deze leidraad.

3.2.2 DOSSIERONDERZOEK 2023

Ook in het jaar 2023 was er sprake van grote achterstanden bij de IND in de afhandeling van asielaanvragen. Per 1 mei 2023 is de IND gestart met het project bespoediging afdoening asiel (BAA). De IND beoogde hiermee projectmatig in te zetten op het efficiënt afhandelen van asielaanvragen van Syriërs en Jemenieten die (conform het landgebonden asielbeleid) snel voor inwilliging in aanmerking kwamen. De doelstelling van dit project was 13.000 extra zaken van deze doelgroep te behandelen. De CIT zag deze dossiers in de toetsing slechts sporadisch voorbij komen, aangezien deze zaken vaak tot een inwilliging leidden. De CIT toetste met name dossiers die in beroep bij de rechtbank werden behandeld. Dit betrof zaken in spoor 1, spoor 2 en overige nationaliteiten in spoor 4.

Toetsbevindingen

In het jaar 2023 heeft de commissie dossieronderzoek verricht in totaal 185 zaken. Dit betekent dat niet alle aan het AC-rooster deelnemende advocaten aan bod zijn gekomen voor toetsing. Mogelijke redenen daarvoor zijn de capaciteit van de CIT (zie paragraaf 3.3) en het aanbod van zaken (landenbeleid waardoor zaken van bepaalde nationaliteiten vaak tot een inwilliging leidden en niet aan bod kwamen via de steekproefsgewijze toetsing door de CIT). Daarnaast kwam het vaker voor dat zittingen die op de zittingslijsten stonden vermeld niet door bleken te gaan, doordat ze werden ingetrokken of verdaagd.

Van de in totaal 185 beoordeelde dossiers was de commissie in de meerderheid van de zaken van oordeel dat de advocaat voldoende tot (zeer) goede rechtsbijstand had geleverd. Samenvattend komt de CIT tot de conclusie dat er nog steeds veel bevlogen asieladvocaten zijn die zoveel mogelijk uit de zaken proberen te halen. Vaak is bij de dossierbeoordeling geconstateerd dat de inhoud van stukken goed was en sprake was van een duidelijke structuur en lay-out van de stukken. Bij de positief beoordeelde dossiers constateerde de commissie dat advocaten de casus in het juiste juridische kader plaatsten, waarbij werd verwezen naar relevante wet- en regelgeving, jurisprudentie en landeninformatie. Ook bij het bijwonen van zittingen kreeg de commissie een goed beeld van zaken. In veel zaken zag de CIT dat, wanneer advocaten respectvol richting de rechter en wederpartij zijn en de rust bewaren tot gelegenheid wordt geboden te reageren, de zitting rustiger en prettiger verloopt. Ook kwam het voor dat een te felle opstelling naar de mening van de CIT averechts werkte ter zitting.

Onderbouwing van de zaak

Het kwam voor dat advocaten in beroep niet voldoende concreet op de beschikking in gingen, met het verzoek de zienswijze als herhaald en ingelast te beschouwen. Hierop volgt dan echter vaak de volgende overweging van de rechter: *“Voor zover eiser in de gronden van beroep verzoekt de zienswijze, de aanvullingen en correcties op het gehoor en de overige stukken als herhaald en ingelast te beschouwen, is de rechtbank van oordeel dat een verwijzing daarnaar onvoldoende is om te spreken van een beroepsgrond waar de rechtbank op moet ingaan. De rechtbank richt zich dus alleen op wat eiser in zijn (aanvullend) beroepschrift concreet heeft aangevoerd en zal daar, voor zover van belang, hierna op ingaan.”*

Zo werd bijvoorbeeld in een zaak bij de beroepsgronden niet expliciet ingegaan op de vraag of er een beschermingsalternatief aanwezig was in het land van herkomst. De advocaat wees erop dat in de gronden wel is gevraagd de zienswijze (waarin dit punt wel werd besproken) als ingelast te beschouwen. Dat neemt niet weg dat het naar het oordeel van de CIT beter was geweest wanneer dit ook in de schriftelijke gronden uitdrukkelijk was weersproken. Niet iedere rechter doet iets met een ongemotiveerde verwijzing naar de zienswijze en het kan tot gevolg hebben dat de rechter de toelichting ter zitting opvat als nieuwe beroepsgrond die pas ter zitting voor het eerst is aangevoerd.

De CIT constateerde in een aantal zaken dat in de correcties en aanvullingen, zienswijze en soms ook in de beroepsgronden, slechts summier stellingen werden ingenomen zonder deze nader te

onderbouwen. Hierop aangesproken waren er advocaten die stelden dat dit bewust was gedaan, als strategie, om in een later stadium, in nadere gronden of zelfs ter zitting met een nadere onderbouwing te komen. De CIT accepteert dat een advocaat een zekere vrijheid heeft om zelf de processtrategie te bepalen, maar vindt het risicovol en in bepaalde zaken onverstandig om niet al in een vroeg stadium alle relevante argumenten en onderbouwing daarvan aan te voeren. Omgekeerd zag de commissie ook zaken voorbij komen waar de advocaat uitstekend werk had verricht, waarbij tijdens de aanvraagfase uitgebreide correcties en aanvullingen waren ingediend en een uitgebreide zienswijze was ingebracht. In die zaken werd in beroep ingegaan op alle relevante punten van de beschikking, waarbij zeker niet werd volstaan met slechts een herhaling van de zienswijze, met verwijzingen naar de beschikbare landeninformatie en jurisprudentie en een nadere onderbouwing van de stellingen.

Lopende zaken en trajecten

In 2023 besloot de CIT bij enkele advocaten extra dossiers ter toetsing op te vragen, nadat eerder bij een steekproef door de CIT was geconstateerd dat de door hen geleverde rechtsbijstand tekort schoot. Bij één advocaat vond ook een kantoorbezoek plaats en zijn nadere afspraken gemaakt met de betreffende advocaat over verdere toetsing. De CIT constateerde dat uit de getoetste dossiers het beeld naar voren kwam dat de zaak niet naar een juridisch hoger niveau werd opgetild. Gedurende 2023 was nog niet dusdanig sprake van structurele verbeteringen dat het traject kon worden afgerond. Ook door de beperkte beschikbaarheid van toetsbare zaken duurde het traject lang.

Het is in 2023 een aantal keer voorgekomen dat de CIT signalen ontving van derden, zoals VluchtelingenWerk of Nidos. Het betrof met name signalen over bereikbaarheid van de advocaat of onduidelijkheid over het al dan niet hebben ingediend van processtukken. De CIT doet dan onderzoek naar het signaal door de advocaat te benaderen (hoor en wederhoor). In één geval bleek dat de gesprekken met cliënten wel degelijk hadden plaatsgevonden en de stukken waren wel ingediend. Het signaal leek te berusten op miscommunicatie. Het dossier werd daarmee afgesloten.

In een ander geval stond de advocaat al langer onder de aandacht van verschillende afdelingen van de CIT. Het opstarten van een traject waarbij extra dossiers werden opgevraagd verliep moeizaam. Dit leidde in 2023 tot het besluit van de CIT om een melding te doen bij de Commissie Toetsing Inschrijvingsvoorwaarden van de RvR, aangezien het medewerking verlenen aan de CIT een inschrijvingsvoorwaarde is die geldt voor alle asieladvocaten. Voordat dit concreet kon worden opgepakt maakte de betrokkene kenbaar te stoppen als advocaat. Verder onderzoek was daarom niet meer nodig en ook dit dossier werd in 2023 afgesloten.

De CIT nam in 2023 kennis van de uitspraak van de rechtbank Zwolle op het ongegrond verklaarde beroep van een advocaat tegen het besluit van de Raad tot uitschrijving van de specialisatie asiel. Hier ging een langdurig traject met de CIT aan vooraf, waarbij de Klachtencommissie rechtsbijstand asiel- en vreemdelingenbewaring (KRAV) op verzoek van de CIT ook nader onderzoek heeft gedaan. Dit heeft geleid tot een advies van de KRAV aan de RvR om de betreffende advocaat te laten uitschrijven voor de rechtsbijstandverlening in asielzaken. Hiertegen is de advocaat in beroep gegaan, hetgeen uiteindelijk leidde tot bovengenoemde uitspraak. In hoger beroep oordeelde de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State op 13 april 2023 als volgt: "De Afdeling kan zich vinden in het oordeel van de rechtbank en in de onder 6 van de aangevallen uitspraak opgenomen overweging waarop dat oordeel is gebaseerd. Zij voegt daaraan nog toe dat de procedure voorafgaand aan het besluit om de inschrijving van [appellant] door te halen uitvoerig en zorgvuldig, zoals voorgeschreven in artikel 3:2 van de Awb, is geweest. De kritiek op het functioneren van [appellant] uit het KRAV-advies leest de Afdeling terug in stukken van de CIT en de verslagen van zowel [begeleider] als van [begeleider]. Anders dan [appellant] betoogt, volgt ook uit het verslag van [begeleider] dat [appellant] niet zelfstandig een verantwoord rechtshulpniveau kan bieden en dat hij moet worden begeleid bij het schrijven van alle stukken. De rechtbank heeft om die reden terecht opgemerkt dat het KRAV-advies is gebaseerd op het gehele traject waarbij verschillende actoren gelijke bevindingen hebben over de wijze van rechtsbijstandsverlening door [appellant]. De rechtbank heeft om die reden terecht geoordeeld dat de raad het advies van de KRAV ten grondslag heeft kunnen leggen aan het in

bezwaar gehandhaafde besluit van 26 juli 2022 en op basis daarvan de inschrijving van [appellant] op het rechtsterrein van asiel- en vluchtelingenrecht heeft kunnen doorhalen.”⁶

3.3 VERGADERINGEN EN CURSUSSEN

Cursus peer review voor CIT leden

Sinds de inwerkingtreding van artikel 26 van de Advocatenwet en de Wijzigingsverordening kwaliteitstoetsen in 2020 krijgen alle CIT-leden de opleiding tot peer reviewer aangeboden. Dit vanwege de raakvlakken tussen peer review en de intercollegiale toetsing door de CIT. Het volgen van de peer review opleiding is nuttig voor de werkzaamheden in het kader van CIT toetsing en bijkomend voordeel is dat CIT-leden die als erkend peer reviewer geregistreerd worden ook als peer reviewer voor asieladvocaten aan de slag kunnen. In 2023 hebben drie nieuwe commissieleden van de afdeling Schiphol een door de NOvA erkende cursus peer review gevolgd. De cursus vond plaats op 12 september en 10 oktober 2023.

Cursus grensdetentie voor advocaten AC Schiphol

Vanuit de Commissie Intercollegiale Toetsing wordt al jaren een cursus op het gebied van grensdetentie aangeboden aan alle advocaten die op het rooster staan van AC Schiphol. Deze cursussen worden georganiseerd door docenten verbonden aan de CIT en de afdeling Legal Aid van de RvR op het AC Schiphol.

Vanwege het belang dat alle aan het AC Schiphol rooster deelnemende advocaten deze basiskennis hebben is dit sinds 2020 een voorwaarde voor deelname aan het grensdetentierooster op AC Schiphol. De Landelijke Adviescommissie Rechtsbijstand Asiel- en Vreemdelingenbewaring heeft destijds geadviseerd om dit vereiste op te nemen in de inschrijvingsvoorwaarden van de RvR.⁷

In het jaar 2023 vonden de cursussen grensdetentie plaats op 23 juni 2023 (22 deelnemers) en op 15 december 2023 (19 deelnemers). Tijdens deze cursussen werd de basis van grensdetentie behandeld en daarnaast werd ook aandacht besteed aan actualiteiten, waarbij actuele ontwikkelingen in beleid en jurisprudentie werden behandeld. Er vond tijdens de cursus veel interactie plaats tussen de deelnemers en ook de inbreng door ervaren advocaten was nuttig.

CIT vergaderingen in 2023

In de verslagperiode vonden verschillende regionale vergaderingen plaats per CIT afdeling⁸ en vergaderingen met de vier CIT voorzitters. Tijdens deze vergaderingen kwamen lopende zaken en trajecten aan de orde. Op de landelijke CIT vergaderingen stonden zaaksoverstijgende onderwerpen op de agenda, zoals de praktische organisatie van de commissie en wederzijdse uitwisseling van de toetsactiviteiten ter bevordering van een zo uniform mogelijke werkwijze.

Op 13 februari 2023 vond een CIT-voorzitters overleg plaats, ter bespreking van enkele knelpunten in de huidige werkwijze. Meerdere CIT afdelingen kampten in 2023 met capaciteitsproblemen en daaraan gerelateerd bleek het lastig om het werk van alle AC-advocaten te beoordelen. Hoewel de

---

⁶ Zie: [ECLI:NL:RVS:2023:1469](#).

⁷ Inschrijvingsvoorwaarden advocatuur 2023, Bijlage 2 onder 8c. Zie: [Staatscourant 2022, 33057 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)

⁸ De vergaderingen van de afzonderlijke CIT afdelingen vonden in 2023 plaats op de volgende data: CIT Ter Apel: 10 januari, 18 april, 21 juni, 9 november 2023. CIT Schiphol: 14 maart 2023, 20 juni 2023, 19 september 2023; CIT Zevenaar: 4 juli 2023, 19 december 2023.

werkwijze van de CIT is gebaseerd op een steekproefsgewijze toetsing van asieladvocaten op basis van de zittingslijsten, streeft de CIT ernaar wel alle advocaten eens in de zoveel tijd aan bod te laten komen voor de toetsing. De voorzitters spraken tijdens dit overleg af om op korte termijn met alle CIT-leden van de vier afdelingen bijeen te komen om hierover van gedachten te wisselen.

Daaropvolgend werd op 20 april 2023 een landelijke vergadering gepland waarvoor alle CIT-leden werden uitgenodigd. De deelnemende commissieleden bespraken dat het wenselijk is dat alle CIT afdelingen weer op volle sterkte werkzaamheden kunnen verrichten. Het wisselt per keer hoeveel interesse er is in deelname aan de CIT bij verkiezingen. De huidige hoge instroom van asielzoekers en hoge werkdruk zijn vermoedelijk ook redenen waarom minder advocaten zich kandidaat stelden bij oproepen van de CIT in de verslagperiode. De CIT sprak af om tussentijds een oproep te doen voor het werven van nieuwe leden. Daartoe is op 18 juli 2023 een bericht opgenomen in de AC Signalering voor asieladvocaten. Dit heeft echter niet direct geleid tot nieuwe aanmeldingen in 2023.

De praktische werkwijze rondom het bijwonen van zittingen was ook onderwerp van gesprek tijdens de landelijke vergadering van CIT voorzitters op 28 november 2023. In de praktijk kwam het voor dat weinig te toetsen zaken overbleven op een zittingsdag, wanneer zaken wegvallen van de zittingslijst voor die dag. Het bijwonen is soms ook versnipperd omdat er vaak meerdere dagen in een ingeroosterde week zijn waarop zittingen plaatsvinden. Besproken werd om per inroostering af te stemmen op de eigen agenda welke zaken bijgewoond kunnen worden. Als bijwonen teveel werkdruk geeft of om praktische redenen niet lukt, dan kan alleen dossiertoetsing een goed alternatief zijn. Een advocaat wint een zaak niet alleen door de zitting, wel op grond van de processtukken.

Geconcludeerd werd dat het, om de kwaliteit te bewaken, vooral van belang is dat de commissieleden de schriftelijke (proces)stukken beoordelen. De CIT heeft echter wel de voorkeur voor een combinatie van dossiertoetsing én het bijwonen van de zitting. Daarmee kan immers een vollediger beeld van de rechtsbijstandverlening worden verkregen. Bovendien zijn de zaken die bij de rechtbank worden behandeld veelal dossiers waar inhoudelijk veel in te toetsen valt. Dit in tegenstelling tot bijvoorbeeld AA-zaken die vrijwel direct worden ingewilligd, waar enkel correcties en aanvullingen worden ingediend voordat de positieve beschikking volgt.

Het uitgangspunt bleef in 2023 dan ook toetsing middels het bijwonen van een zitting en dossier beoordeling. Als bijwoning niet haalbaar was werden soms ook enkel de processtukken opgevraagd voor het verrichten van dossieronderzoek. De CIT beoogde met deze aanpassing in de werkwijze te voorkomen dat teveel achterstand ontstaat en advocaten lange tijd niet aan bod komen voor toetsing.

3.4 KOSTEN CIT

De commissieleden kunnen voor de verrichtte werkzaamheden uren declareren bij de RvR. Een gedeclareerd uur staat gelijk aan één toevoegingspunt. In het jaar 2023 is een totaalbedrag van € 87.877,99 gedeclareerd door de leden van de vier CIT-afdelingen. Dit betrof de volgende werkzaamheden: het verrichten van dossieronderzoek, het bijwonen van rechtbankzittingen, deelname aan de cursus peer review, het doceren van de cursus grensdetentie en deelname aan regionale en landelijke CIT-vergaderingen. Ter vergelijking: het totaal gedeclareerde bedrag door de leden van de vier CIT-afdelingen over 2022 bedroeg € 84.418,95.

Secretariaat CIT

Emailadres

citasiel@rvr.org

Telefoon

088 – 043 99 30

Postadres

Raad voor Rechtsbijstand

T.a.v. secretaris CIT

Postbus 38

9560 AA Ter Apel

Website

Commissie van Intercollegiale Toetsing - raadvoorrechtsbijstand.org